

VYHODNOTENIE PRIPOMIENOK – NÁVRH

k návrhu všeobecne záväzného nariadenia mesta Košice o výkone správy pri osobitnom užívaní miestnych a účelových ciest

(podľa 6 ods. 6 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov)

Dátum zverejnenia návrhu VZN: 11. 6. 2021

Doba, v ktorej bolo možné zaslať pripomienky: 11. 6. 2021 – 21. 6. 2021

Pripomienky od Ing. Otílie Horrocks (Markušova 11, 040 11 Košice)

Pripomienky smerujú voči § 5 ods. 2 a ods. 6 návrhu VZN. Samotné pripomienky neobsahujú konkrétny návrh nového textu resp. úpravy textu (doplnenie, zmenu, vypustenie alebo spresnenie pôvodného textu). Z pripomienky je zrejмый nesúhlas s uvedenými ustanoveniami VZN.

Odôvodnenie:

Vzhľadom na väčší rozsah sa odôvodnenie uvádza v prílohe č. 1 k tomuto vyhodnoteniu pripomienok.

Pripomienky od Ing. Otílie Horrocks (Markušova 11, 040 11 Košice), p. Vladimíra Čuchrana (Lomnická 2, 040 01 Košice)

Pripomienky smerujú voči § 5 návrhu VZN. Samotné pripomienky neobsahujú konkrétny návrh nového textu resp. úpravy textu (doplnenie, zmenu, vypustenie alebo spresnenie pôvodného textu). Z pripomienky je zrejмый nesúhlas s uvedeným ustanovením VZN.

Odôvodnenie:

Vzhľadom na väčší rozsah sa odôvodnenie uvádza v prílohe č. 2 k tomuto vyhodnoteniu pripomienok.

Vyhodnotenie pripomienok (návrh): Keďže vyššie uvedené pripomienky smerujú v zásade voči rovnakým ustanoveniam návrhu VZN a z obsahovej stránky sa dosť prelínajú (v podstate odôvodnenie resp. vysvetlenie v „druhých“ pripomienkach je rozšírením odôvodnenia z „prvých“ pripomienok), navrhujeme **spoločné vyhodnotenie oboch pripomienok**.

Podľa § 6 ods. 4 druhej vety zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení *pripomienkou možno v určenej lehote navrhnúť nový text alebo odporučiť úpravu textu, a to doplnenie, zmenu, vypustenie alebo spresnenie pôvodného textu.*

Vyššie uvedené pripomienky neobsahujú konkrétny návrh nového textu resp. úpravy textu. Pripomienkami sa deklaruje predovšetkým nesúhlas s návrhom ust. § 5 VZN.

Napriek tomu – vzhľadom na dôležitosť témy – však navrhovateľ VZN považuje za vhodné vyhodnotiť doručené pripomienky.

Hneď v úvode je potrebné zdôrazniť, že navrhovateľ VZN mimoriadne citlivo vníma problematiku ťažko zdravotne postihnutých obyvateľov mesta Košice (ďalej len „ŤZP“), a preto aj pri príprave VZN resp. aj následne (po zverejnení návrhu VZN na pripomienkovanie) prostredníctvom zamestnancov príslušných odborných útvarov

(ref. parkovania, údržby ciest a VO, ref. dopravy, ref. právny a legislatívny) viacnásobne komunikoval s viacerými osobami z komunity ŤZP, vrátane zástupcov niektorých združení; viaceré podnety zo strany ŤZP – ktoré mesto Košice obdržalo v rámci pripomienkovania predchádzajúcich verzií VZN – sa odzrkadlili aj v samotnom návrhu VZN (ide najmä o ust. § 5, ktoré absentovalo v predchádzajúcich verziách VZN pôvodne zverejnených na pripomienkovanie v júni 2020 a neskôr aj v decembri 2020).

Navrhovateľ VZN uviedol relatívne podrobné vysvetlenie ust. § 4 a § 5 VZN v dôvodovej správe k návrhu VZN (v čase pripomienkovania návrhu VZN dôvodová správa ešte nebola zverejnená). Máme za to, že táto dôvodová správa ponúka odpovede na všetky zásadné výhrady voči dotknutým ustanoveniam VZN. V dôvodovej správe sa konštatuje nasledovné:

(zo všeobecnej časti dôvodovej správy)

Pri riešení osobitného (t. j. nie všeobecného) užívania miestnych ciest sa osobitná pozornosť venuje téme vyhradeného parkovania. Aj keď – ako už bolo uvedené vyššie – rozhodovanie o vyhradení parkovacích miest je preneseným výkonom štátnej správy, príslušný správny orgán vychádza zo stanoviska správcu. V tomto smere VZN predstavuje rámec, akým spôsobom by mal správca pri koncipovaní svojho stanoviska „rozmyšľať“.

Za najväčšie problémy pri vyhradenom parkovaní možno považovať:

- *mimoriadne veľký dopyt po vyhradených parkovacích miestach a s tým spojená zahľtenosť žiadosťami (osobitne z prostredia osôb s ŤZP, pre ktorých je vyhradené parkovanie v súčasnosti bezplatné – oslobodené od dani za užívaní verejného priestranstva) – tu si treba uvedomiť aj hodnotu tohto nefinančného benefitu: zatiaľ čo poplatok (resp. daň) mimo regulovanej zóny plateného parkovania predstavuje sumu 500-600 € ročne, v platenej zóne to predstavuje až 1000-1500 € ročne; a záujemcov neubúda (vzhľadom na veľký dopyt a nízku ponuku viacerí zájemci sú ochotní platiť aj viac ako ustanovujú daňové predpisy mesta Košice);*
- *vysoký počet reálne vyhradených parkovacích miest, čo sťažuje parkovanie ostatným obyvateľom.*

Pritom z koncepcií riešenia statickej dopravy a rezidentského parkovania (ktoré sú v tejto časti obdobné naprieč všetkými väčšími mestami nielen na Slovensku) vyplýva, že parkovacie miesta vyhradené pre konkrétne EČV je z veľkej časti v priebehu dňa prázdne (podľa koncepcie pre mesto Košice vypracovanej v roku 2013 ich užívatelia v reálnom čase využívajú v priemere na 30 %).

V tomto smere sa navrhuje ustanovenie ako hlavného princípu, že parkovacie miesta sa zásadne nevyhradzujú, s výnimkou vyhradenia všeobecných parkovacích miest pre ŤZP (t. j. nie na konkrétne EČV). Na základe pripomienok zainteresovanej verejnosti sa do návrhu „inštitucionalizoval“ aj striktné definovaný okruh výnimiek, a to pre osoby so závažným zdravotným postihnutím dolných končatín. Podrobnejšie je táto téma vysvetlená v osobitnej časti dôvodovej správy (k § 5).

Aj keď vo veľmi výnimočných prípadoch možno pripustiť odchýlky od tohto hlavného princípu, malo by ísť len o ojedinelé prípady. VZN explicitne ustanovuje, že na vyhradenie parkovacieho miesta nie je právny nárok.

(z osobitnej časti dôvodovej správy – k § 4 a § 5)

V rámci problematiky osobitného užívania miestnych ciest sa dôležitá pozornosť upriamuje na vyhradzovanie parkovacích miest. Všeobecným zámerom spracovateľov návrhu VZN je v čo najväčšej miere priblížiť sa k eliminovaniu vyhradených parkovacích miest na konkrétne EČV (vrátane ŤZP miest na EČV). Na druhej strane je s tým spojená povinnosť správcu zabezpečiť

potrebný počet všeobecných ŤZP miest v súlade s § 58 ods. 2 vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 532/2002 Z. z.: na vyznačenej pozemnej, nadzemnej a podzemnej odstavnej a parkovacej ploche pre osobné motorové vozidlá musia byť vyhradené 4 % stojísk, najmenej však jedno stojisko, pre vozidlo osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie (...).

Súbežne s rušením vyhradeného parkovania na EČV sa výslovne deklaruje úloha mesta ako správcu miestnych ciest dbať na dostatočný počet všeobecne vyhradených parkovacích miest pre držiteľov parkovacích preukazov.

Len vo veľmi výnimočných prípadoch (ak by bolo obmedzenie neprimerane prísne, z dôvodu hodného osobitného zreteľa alebo ak je to nevyhnutné z dôvodu výkonu činnosti iných orgánov verejnej moci) môže správca výnimočne vydať súhlas s vyhradením parkovacieho miesta, pričom celkový počet vyhradených miest v danej lokalite nemôže presiahnuť 10 % zo všetkých parkovacích miest; na vydanie súhlasu s vyhradením parkovacieho miesta nie je právny nárok. V počte 10 % sú však započítané aj min. 4 % parkovacích miest určených pre ŤZP.

(...)

V pôvodnom návrhu VZN sa počítalo len s vyhradzovaním parkovacích miest všeobecného charakteru, bez naviazania na konkrétne EČV, min. v rozsahu 4 % z celkového počtu miest na príslušnej ulici (viď citované ustanovenie vyhlášky vyššie pri § 4). Toto pravidlo však bolo čiastočne modifikované a doplnené tak, že popri tom sa umožní vydanie súhlasu na vyhradenie parkovacích miest pre konkrétne osoby s ŤZP v prípade splnenia striktné špecifikovaných kritérií: ... (pozn.: ďalší text kopíruje resp. odkazuje na ust. § 5 ods. 2 a 3 VZN).

Inšpiráciou pri určení uvedených podmienok bolo metodické odporúčanie schválené v meste Brno, pričom tieto náležitosti boli odkonzultované aj s občianskym združením Bez bariér.

V tejto súvislosti môže vzniknúť otázka, či takto stanovený okruh nepôsobí diskriminačne z pohľadu akéhokoľvek obyvateľa s ŤZP, ktorý disponuje parkovacím preukazom, a teda je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. Parkovací preukaz možno vydať len v súvislosti so zdravotným postihnutím (diagnózou), ktoré je uvedené v prílohe č. 18 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia:

- Neurologické ochorenia: stavy po náhlych cievnych mozgových príhodách, mozgových ochoreniach, pri neurodegeneratívnych a degeneratívnych ochoreniach spojené so stredne ťažkými alebo ťažkými parézami, plégiami, stredne ťažkým alebo ťažkým vertigom, ťažké záchvatovité ochorenia s mnohopočetnými hybnými komplikáciami typu rigidity, hypokinézy, tremoru, ataxie, mimovoľných pohybov alebo s poruchami vedomia.
- Ťažké poruchy pohyblivosti pri vrodených alebo získaných ochoreniach – svalových, metabolických, miešnych, mozgových, reumatických, zápalových, endokrinných.
- Ortopedické ochorenia: anatomické straty končatín – dolné od predkolenia vyššie, horné od predlaktia vyššie, funkčné straty – strata opornej funkcie dolnej končatiny, postihnutie panvy sprevádzané ťažkými parézami končatín alebo závažnou instabilitou panvového prstenca, postihnutie chrbtice sprevádzané ťažkými parézami končatín, ťažké deformity chrbtice spojené s poruchou exkurzií hrudníka, stuhnutie jednotlivých úsekov chrbtice s koreňovým dráždením. Ťažké postihnutie váhonosných kĺbov s obmedzením hybnosti, disproporčné poruchy rastu sprevádzané závažnými deformitami končatín a hrudníka, nízka telesná výška do 120 cm.
- Obmedzenie pohyblivosti stredne ťažkého až ťažkého stupňa už pri ľahkom zaťažení pri interných ochoreniach, zlyhávanie funkcie pľúc, srdca, obličiek, pečene.
- Geneticky podmienené ochorenia s polymorfným postihnutím.
- Ťažká porucha zvieracov, inkontinencia moču alebo stolice, stómie.

- Duševné postihnutie s ťažkou poruchou sociálnych interakcií, s často sa opakujúcimi závažnými poruchami správania, orientácie, pri stredne ťažkých alebo ťažkých psychiatrických postihnutiach, stredne ťažkých alebo ťažkých mentálnych postihnutiach vrátane pervazívnych vývinových porúch stredne ťažkého alebo ťažkého stupňa (napr. autizmus alebo Aspergerov syndróm).
- Onkologické ochorenie počas akútnej onkologickej liečby a pri hematoonkologickom ochorení aj počas udržiavacej liečby.
- Praktická slepota, úplná slepota.
- Strata sluchu podľa Fowlera viac ako 80 % obojstranne.

Máme za to, že nie je v praxi možné vyjsť v ústrety všetkým osobám s ŤZP s parkovacím preukazom a zároveň súbežne popri tom ešte vyhradiť aj 4 % všeobecne vyhradených parkovacích miest bez toho, aby sa tým významne neobmedzili parkovacie možnosti pre ostatných obyvateľov mesta. Vyhradené parkovacie miesto pre konkrétnu osobu možno vnímať ako určitý benefit (privilégium), na ktorý nie je v zmysle platných právnych predpisov žiaden právny nárok.

Preto považujeme za vhodné tento benefit priznať primárne tým osobám, ktoré sú odkázané na pohyb pomocou vozíčku a sami sú vodičmi motorových vozidiel. Aj ďalšie kritéria slúžia na to, aby sa v čo najväčšej miere eliminovalo možné zneužívanie ustanovených pravidiel. Nazdávame sa, že ak je niekto napr. nevidiaci (a preto tiež má parkovací preukaz), pri preprave motorovým vozidlom vždy bude odkázaný na vodiaceho šoféra, ktorý môže zaparkovať na hocijakom voľnom mieste, a nie je nevyhnutné vyhradenie parkovacieho miesta. A to je rozdiel oproti cieľovej skupine, ktorým sa má primárne poskytnúť tento benefit.

Diskriminácia znamená, že za rovnakých podmienok sa pristupuje k dotknutým osobám rozdielnym (nerovnakým) spôsobom. Podľa nášho názoru práve rozdielnosť jednotlivých zdravotných postihnutí sama o sebe pripúšťa možnosť rozdielneho prístupu pri poskytovaní či neposkytovaní benefitov, na ktoré ani nie je právny nárok.

Samozrejme, pripúšťame, že budú určité extrémne prípady ŤZP, ktoré nespadajú pod zadané výnimky v zmysle § 5 ods. 2 a 3, u ktorých by taktiež bolo žiaduce vyhradiť vlastné parkovacie miesto. V takom prípade bude na individuálnom posúdení správcu, či ide o dôvod hodný osobitného zreteľa v zmysle § 4 ods. 3. Malo by však ísť (povedané zjednodušene) o jednotky, nie o stovky prípadov.

Nad rámec vysvetlenia zmieneného v dôvodovej správe uvádzame, že pri riešení vyhradeného parkovania pre ŤZP osoby možno uvažovať o dvoch základných prístupoch, ktoré akoby stáli oproti sebe:

- (1) vyhradenie len všeobecných parkovacích miest pre ŤZP (min. v rozsahu 4 % všetkých stojísk)
- (2) vyhradenie všeobecných parkovacích miest pre ŤZP (min. v rozsahu 4 % všetkých stojísk) plus vyhradenie parkovacieho miesta pre každého držiteľa parkovacieho preukazu.

V súčasnosti v meste Košice – najmä na bežných sídliskových uliciach – platí stav mimo uvedených dvoch prístupov: počet všeobecných parkovacích miest pre ŤZP je zjavne menší ako 4 % (čo možno považovať za neuspokojivý stav) a najmä z minulosti stále pretrvávajú vyhradené parkovacie miesta pre konkrétne EČV. (Nových žiadostí o vyhradenie je pritom pomerne veľa, za ostatné roky však proces povoľovania bol „zmrazený“ do prijatia novej koncepcie resp. pravidiel, keďže ďalšie vyhradzovanie parkovacích miest sa javilo už trvalo neudržateľné.) Je síce pravdou, že právne predpisy explicitne neurčujú, čo treba rozumieť pod „pravidlom 4 %“ (či možno sčítat všeobecne a konkrétne vyhradené parkovacie miesta), na druhej strane čím menší počet všeobecne vyhradených miest je, o to sú obmedzenejšie

možnosti držiteľov parkovacieho preukazu na využití zákonných oprávnení z toho vyplývajúce.

Pôvodné návrhy VZN (zverejnené v júni 2020 a v decembri 2020) sa hlásili k prístupu (1). Na základe doručených pripomienok navrhovateľ VZN prehodnotil svoje doterajšie stanovisko, takže aktuálny návrh VZN predstavuje akúsi strednú cestu medzi uvedenými prístupmi (1) a (2): ambíciou správcu miestnych ciest je principiálna aplikácia „pravidla 4 %“ (u všeobecne vyhradených parkovacích miest pre ŤZP) a nad rámec toho priznanie benefitu konkrétne vyhradeného parkovacieho miesta len prísne zadanému okruhu osôb. Tento kompromis podľa nášho názoru vhodne balansuje „záujmy“ medzi časťou obyvateľstva s parkovacími preukazmi (ktorá môže využívať jednak všeobecne vyhradené parkovacie miesta pre ŤZP, jednak aj bežne nevyhradené parkovacie miesta) a ostatnou časťou obyvateľstva, ktorá môže užívať len nevyhradené parkovacie miesta.

Samozrejme, ako vyplýva z ust. § 4 ods. 3 (a je to zmienené aj v závere osobitnej časti dôvodovej správy ku § 5), VZN samo o sebe nezavrhne možnosť správcu výnimočne udeliť súhlas aj pre inú osobu s ŤZP, po individuálnom vyhodnotení konkrétneho prípadu.

Na základe vyššie uvedeného sa pripomienkam nevyhovuje.

V Košiciach dňa 23. 6. 2021

Spracovali: referát právny a legislatívny
referát dopravy
referát parkovania, údržby ciest a VO

Informácia o procese vyhodnotenia pripomienok k návrhu VZN:

Uvedený návrh na vyhodnotenie pripomienok k návrhu VZN bol predložený na rokovanie príslušnej komisie, ktorou je legislatívno-právna komisia pri Mestskom zastupiteľstve v Košiciach. Táto komisia o návrhu rozhodovala formou hlasovania prostredníctvom elektronických prostriedkov (hlasovanie bolo vyhlásené dňa 23. 6. 2021).

Výsledok hlasovania komisie – Za: 7, Proti: 0, Zdržal sa: 1, Nehlasovali: 8.

Podľa § 42a ods. 2 poslednej vety Rokovacieho poriadku Mestského zastupiteľstva v Košiciach v prípade elektronického hlasovania rozhodnutie komisie je platné, ak bolo rozhodnutie prijaté nadpolovičnou väčšinou všetkých členov komisie.

Keďže na odsúhlasenie návrhu vyhodnotenia pripomienok k VZN bolo potrebných 8 hlasov, legislatívno-právna komisia formálne v danej veci nezaujala žiadne stanovisko.

Pripomienky:

k § 5 ods. 2

Osobitné pravidlá pre vyhradzovanie parkovacích miest pre osoby s ťažkým zdravotným postihnutím

Nemožno povinnosť vyplývajúcu z uložených povinností vydaným záväznými lekárskymi posudkami, správami, považovať za výnimočný prípad. Ide o vykonateľnú povinnosť podľa zákona a nie o nejakú vôľu, či milosť mesta voči postihnutému. Zákon jednoznačne určuje ako formu úľavy a ústrety ku postihnutému, rozličné kompenzácie. Jednou z nich je aj forma prístupu ku vykonávaniu potrebnej prepravy a riešenie potreby mobility pre ZŤP osobu, čo sa deje formou preukazov ZŤP a parkovacích preukazov. Zákon tieto kompenzácie, pomoci taxatívne vymenúva, tak ako aj veľkosť zdravotného postihnutia, ku ktorým sa vzťahuje. Preto si obec nemôže určovať a negovať výsledky posudkov a vyjadrení sociálnych a zdravotníckych ustanovizní.

Posudková činnosť na účely kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu je lekárska posudková činnosť a sociálna posudková činnosť.

https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2008/447/20180701#prilohy.priloha-priloha_c_18_k_zakonu_c_447_2008_z_z

Mesto nie je posudkový lekár aby určoval mimo zákon podmienky použitia kompenzácií, nemôže znižovať rámec zákona vo výčte diagnóz, subjektívne filtrovať diagnózy, definovať postihnutie, to mu v žiadnom prípade neprislúcha. Tu ide o zjavné nepochopenie princípu zdravotnej a sociálnej starostlivosti. Okliešťovanie zákonných podmienok je neprípustné.

Mätúce sú riadky o oprávnenej osobe:

a) oprávnená osoba je osobou so závažným ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá

1. je kvôli trvalému pohybovému postihnutiu odkázaná na pohyb pomocou invalidného vozíka,

2. má obojstrannú amputáciu dolných končatín alebo paraplégiu dolných končatín, pre chôdzu používa protézy, prístroje alebo dve francúzske barle, alebo

3. je dieťaťom s funkčnou poruchou dolných končatín, a to do dovŕšenia veku 16 rokov,

b) oprávnená osoba je držiteľom parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím,

c) vyhradené parkovacie miesto sa vzťahuje na trvalý pobyt oprávnenej osoby, ktorá nemá inú možnosť parkovania (napríklad garáž v mieste trvalého pobytu, odstavná plocha na pozemku vo vlastníctve oprávnenej osoby a pod.),

d) vyhradené parkovacie miesto sa vzťahuje na konkrétne určené motorové vozidlo kategórie M1,)

e) oprávnená osoba alebo jej blízka osoba je vlastníkom alebo držiteľom motorového vozidla,

f) oprávnená osoba alebo jej blízka osoba musí byť držiteľom platného vodičského preukazu s príslušným vodičským oprávnením.

Ak teda občan ZŤP má závažné zdravotné postihnutie (fyzické či duševné) asi to nebude príliš v súlade s vydávaním vodičských preukazov, to napokon rieši iný predpis. Postihnutie v podstatnej časti prípadov neumožňuje šoférovanie. Niektoré postihnutia je možno riešiť vozidlom individuálne prispôbeným a nie je to lacná záležitosť, ale po väčšinou človek bez rúk, nôh, so zlou pohyblivosťou, hluchý slepý či mentálne postihnutý, nedokáže šoférovať.

Takže ak niekto vyžaduje (ods. f) aby ZŤPák bol vodičom motorového vozidla je to značne pomýlené. Na vydávanie vodičských oprávnení platia osobitné pravidlá.

Ak sa za oprávnenú osobu považuje zákonný zástupca, či človek žijúci v spoločnej domácnosti s ZŤP občanom, je to prinajmenšom čudné. Zdravotnú opateru postihnutých môžu vykonávať a je to najčastejší prípad externí pracovníci, opatrovatelia a tí robia denný servis. Ono vyvážať pacienta na dialýzy, kontrolné vyšetrenia, rehabilitácie a iné účely, na ktoré mu zdravotnou a sociálnou ustanovizňou vydané povolenie na parkovanie, nie je spravidla vykonateľné zákonným zástupca oprávnenej osoby, ktorý žije s oprávnenou osobou v spoločnej domácnosti, pričom trvalý pobyt blízkej osoby je zhodný s trvalým pobytom oprávnenej osoby.

Opatrovateľka nie je spravidla príbuzná.

Je potrebné definovať aj pohyb vozidla pohyb vozidla na ktorý sa vzťahuje parkovací preukaz. Výber liekov nemusí prebiehať s pacientom na vedľajšom sedadle, nákup jedla či spotrebného tovaru. Prebehne takéto parkovanie s preukazom na prednom skle?

Ods. 6:

Na vydanie súhlasu s vyhradením parkovacieho miesta podľa odseku 2 nie je právny nárok.

Nuž ZŤP si zažije tortúru vybavovačiek a nakoniec zistí že zbytočne? Je táto spoločnosť pripravená dodržiavať medzinárodné dohody o nediskriminovaní akejkoľvek skupiny obyvateľstva? Že svet funguje na bezbariérovosti spolu s predpismi a u nás sa spoločnosť nesnaží vyjsť maximálne v ústrety občanom a príbuzným postihnutých ale kladú sa rozličné fyzické a administratívne prekážky, bariéry. Účelom VZN by mala byť ústretovosť voči ZŤP a nie nastoľovanie podmienok, okliešťujúcich zákon.

Pripomienky k Návrhu na nové VZN o výkone správy pri osobitnom užívaní miestnych a účelových ciest v meste Košice, orientované k problematike ZŤP osôb (Zdravotne ťažko postihnutých osôb)

- Prvým predpokladom vydania nejakého mestského nariadenia, je jeho rešpektovanie nadradených zákonov a vykonávacích vyhlášok.
- Druhým predpokladom je, že občan mesta a nielen on, ale hocikaký hendikepovaný človek, nesmie byť predmetom znevýhodnenia, ponížovania, selektovania a podobne, čo mu zaručuje medzinárodná charta ľudských práv. [ZÁKON z 20. mája 2004 o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov \(antidiskriminačný zákon\)](#)
- Tretím je úcta k občanovi a človeku a o to viac ku hendikepovanému, ktorý si vyžaduje pomoc a podporu. K tomu vytvoril štát množstvo pravidiel.
- Základným pravidlom by mala byť ústretovosť mesta, štátu, sociálnych a zdravotných ustanovizní k ľuďom vyžadujúcim si pomoc, servis na každej úrovni a nie administratívno - poštárska šikana s tým, že pacient by mal mať poskytnuté služby vybavené hádam keď je ešte na lôžku. Predsa všetky zainteresované zložky zdravotníctva, sociálne úrady, sú informované o stave občana administratívnou formou - hláseniami o maródke, úraze, nemocničnom ošetrení a nie, že postihnutý prenáša fyzicky správy posúdky tým a tým úradníkom, lekárom, poisťovniam a naspäť.
- Mesto nemôže kompenzovať nemohúcnosť v poskytovaní vyhradených parkovísk, v neposkytnutí bezbariérových prístupov, bezbariérového chápania mestského prostredia, dopravy, služieb, tým, že bude okliešťovať podmienky za ktorých sa majú poskytnúť, zdravotne postihnutým, čo sú často elementárne a fundamentálne podmienky života všetkých občanov a ľudí a akoby pre ZŤP bolo treba o to urputne bojovať, za aspoň trocha dôstojný život. Riešenie problematiky ZŤP nemožno chápať ako neustály súboj občana s administratívou, ale ako spoluprácu všetkých zložiek spoločnosti.
- Mesto, štát, akoby nechceli vidieť nepriaznivý demografický vývoj krajiny, kde sa výška veku, civilizačné vplyvy, miera opotrebovania ľudského tela, premieta do miery zdravotných problémov.
- Taktiež nik nereflektuje na veľmi zlý vývoj automobilizmu ako výrazného faktoru na trvalé zdravotné následky a straty na zdraví, životoch, na záber plôch, ukrajovaní prírody, pri neustále zväčšujúcich sa rozmeroch vozidiel a nezmenených rozmerových normách na parkovanie, či potrebám parkovania elementárne, pre tých, ktorí sú na pomoc odkázaní.
- Nemožnosť a komplikovanosť administratívnych aparátov krajiny spôsobujú množstvo problémov už aj tak silne postihnutým či nevládnym pacientom, robiacich tak mnohonásobného poštára medzi jednotlivými

zložkami, pri vybavovaní akéhokoľvek kroku a v našom prípade dosiahnutia akéhosi benefitu, úľav za postihnutie, nezriedka spôsobeným civilizačným faktormi, spoločnosťou, tou, ktorá ho po postihnutí šikanuje a pre ktorú pracoval, tak by takýto občan, ak sa bavíme len o poskytovaní nejakých predností pre občana, mal mať nárok na bezproblémové poskytnutie úľav a nejakých akože výhod (paradoxná situácia pre trpiaciho, čo sa má tešiť z nejakej akože dobrej vôle krajiny, napríklad aj za celoživotnú prácu pre spoločnosť). Paradoxne po všetkých tortúrach, čo zažíva ZŤP občan, nádejajúci sa na ohľaduplnosť a nejakú tu pomoc, by nemal mať nárok na výsledok trebárs v podobe miesta na parkovanie pre vozidlo, čo mu zabezpečuje životne dôležité úkony, alebo aj bežné, ale nie tak jednoduché, ako to zažíva zdravý človek?

- Úroveň starostlivosti o občana krajín spočíva v jeho skutočnej starostlivosti na každom kroku o vytvorení podmienok a ak nemáte v meste ani len verejné WC, či sa ku nejakému horko ťažko dostanete cez obchodné priestory, ale len v otváracom čase, ulice, nástupištia, chodníky priestory sú bariérové, nemožno to hodnotiť nijako pozitívne a vidieť tu na akom okraji sa nachádza občan, človek, čo by spoločnosť, sociálne sa tváriaci štát mal poskytnúť.
- Ak vzniká pochybnosť o oprávnenosti držiteľov preukazov o zneužívaní, čo je častý argument, je potrebné vykonať kontroly. Zákon hovorí jasne o oprávnenosti a aj o odoberaní preukazov. Okliešťovať nároky tým ktorí si úľavy získali oprávnene a veľmi ťažko, len preto, že sa tu paušalizuje nejaká vina a stáva sa nejakou kolektívnou, podporovaná názormi rozličných diletantov, laikov, nezainteresovaných závistlivcov, je nespravodlivé a nepripustné.
- Aplikovanie nejakého benefitu od zdravotných a sociálnych ustanovizní, nemôže byť pre pacienta, postihnutého občana lotériou, či to vyjde a či nevyjde, ale očakávaním plnenia rozhodnutí od sociálnych a zdravotníckych inštitúcií.
- A aj takto sa správa táto krajina pod Kriváňom k iným, k netypizovaným ľuďom <https://dennikn.sk/blog/216956/ked-ludia-protestuju-proti-vozickarom/>

Autori majú osobné skúsenosti so sociálnym a zdravotným systémom ako ZŤP po mŕtvici tesne pred dôchodkom a ako matka dieťaťa postihnutého od narodenia.

Pripomienky sú spísané k jednotlivým kapitolám

Vladimír Čuchran, horami@horami.sk
Ing.Otilia Horrocks otilia.horrocks@hotmail.com

18.06.2021

Mestské zastupiteľstvo v Košiciach uznesením č. na svojom zasadnutí dňa

podľa § 6 a § 4 ods. 3 písm. f) v spojitosti s ods. 5 písm. b) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a čl. 68 Ústavy SR a § 10 ods. 3 písm. b) zákona č. 401/1990 Zb. o meste Košice v znení neskorších predpisov ustanovuje:

užívania (najmä o premiestnenie vyhradeného parkovacieho miesta alebo o zmenu dopravnéhoznačenia), náklady vyvolané touto zmenou znáša oprávnená osoba v celom rozsahu.

(5) Oprávnená osoba, v ktorej prospech bolo vyhradené parkovacie miesto, je povinná bezodkladne po zrušení vyhradeného parkovacieho miesta alebo po uplynutí doby vyhradenia na vlastné náklady odstrániť označenie vyhradeného parkovacieho miesta, vrátane odstránenia príslušnej dopravnej značky, ibaže sa so správcom dohodne inak. Pokiaľ tak oprávnená osoba neučiní, správca toto označenie odstráni na náklady oprávnenej osoby.

(6) Povinnosť oprávnenej osoby uhradiť daň za užívanie verejného priestranstva podľa osobitného predpisu⁹⁾ alebo inú finančnú náhradu, ak takýto záväzok vyplýva zo zmluvného vzťahu medzi správcom a oprávnenou osobou, nie je týmto nariadením dotknutá.

(7) Na vydanie súhlasu s vyhradením parkovacieho miesta nie je právny nárok. V odôvodnených prípadoch správca môže navrhnúť zrušenie vyhradeného parkovacieho miesta aj pred uplynutím dobypríslušného povolenia.

§ 5

Osobitné pravidlá pre vyhradzovanie parkovacích miestpre osoby s ťažkým zdravotným postihnutím

(1) Správca dbá na to, aby s prihliadnutím na miestne pomery bol na vyznačenej odstavnej parkovacej ploche pre osobné motorové vozidlá vyhradený primeraný počet vyhradených parkovacích miest pre osoby s ťažkým zdravotným postihnutím v súlade s príslušným právnym predpisom¹⁰⁾, ktoré nie sú vyhradené pre konkrétnu osobu.

(2) Vo výnimočných prípadoch možno vydať súhlas na vyhradenie parkovacieho miesta pre konkrétnu osobu so závažným ťažkým zdravotným postihnutím (oprávnenú osobu), ak sú splnenénasledovné podmienky:

- a) oprávnená osoba je osobou so závažným ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá
 1. je kvôli trvalému pohybovému postihnutiu odkázaná na pohyb pomocou invalidného vozíka,
 2. má obojstrannú amputáciu dolných končatín alebo paraplégii dolných končatín, pre chôdzupoužíva protézy, prístroje alebo dve francúzske barle, alebo
 3. je dieťaťom s funkčnou poruchou dolných končatín, a to do dovŕšenia veku 16 rokov,

Posudková činnosť na účely kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu, je lekárska posudková činnosť a sociálna posudková činnosť.

Nemožno povinnosť vyplývajúcu z uložených povinností vydaným záväznými lekáorskými posudkami, správami, považovať za výnimočný prípad. Ide o vykonateľnú povinnosť podľa zákona na základe rozhodnutí sociálnych a zdravotných inštitúcií a nie o nejakú vôľu, či milosť mesta voči postihnutému a ešte svojvoľne filtrovanú,slektovanú. Ináč by boli úradné rozhodnutia a celý

proces aj so zmyslom zákona úplne znegované a nanič. Zákon jednoznačne určuje ako formu úľavy a ústrety ku postihnutému, rozličné kompenzácie. Jednou z nich je aj forma prístupu ku vykonávaniu potrebnej prepravy a riešenie potreby mobility pre ZŤP osobu, čo sa deje formou preukazov ZŤP a pakovacích preukazov. Zákon tieto kompenzácie, pomoci taxatívne vymenúva, tak ako aj veľkosť zdravotného postihnutia, ku ktorým sa vzťahuje. Preto si obec nemôže určovať a negovať výsledky posudkov a vyjadrení sociálnych a zdravotníckych ustanovizní.

ZÁKON z 20. mája 2004 o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon)

Mesto nie je posudkový lekár, aby určoval mimo zákon podmienky použitia kompenzácií, nemôže znižovať rámec zákona vo výčte diagnóz, subjektívne filtrovať diagnózy, subjektívne ich pomenúvať, definovať postihnutie, to mu v žiadnom prípade neprislúcha. (vozík, dve francúzske barly a čo podpazušné barly, chodítka, podperné palice a iné pomôcky?) Tu ide o zjavné nepochopenie princípu zdravotnej a sociálnej starostlivosti. Okliešťovanie zákonných podmienok je neprípustné.

447

ZÁKON

z 29. októbra 2008

o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Lekárska posudková činnosť

§ 11

Na účely parkovacieho preukazu lekársky posudok obsahuje mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím má zdravotné postihnutie uvedené v prílohe č. 18 a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu.

§ 17 Parkovací preukaz

(1)Príslušný orgán vyhotoví fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím parkovací preukaz, ak

a) z právoplatného rozhodnutia o parkovacom preukaze vyplýva, že má zdravotné postihnutie uvedené v prílohe č. 18,

b) podľa komplexného posudku, ktorý bol podkladom na právoplatné rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu, je fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom.

§ 42

(9) Nárok na parkovací preukaz vzniká právoplatným rozhodnutím príslušného orgánu o

a) parkovacom preukaze, z ktorého vyplýva, že fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím má zdravotné postihnutie uvedené v prílohe č. 18,

b) peňažnom príspevku na kompenzáciu, ak z komplexného posudku vyplýva, že fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom.

Mätúce sú riadky o oprávnenej osobe:

a) oprávnená osoba je osobou...

Ak teda občan ZŤP má závažné zdravotné postihnutie (fyzické či duševné) asi to nebude príliš v súlade s vydávaním vodičských preukazov, to napokon rieši iný predpis. Postihnutie v podstatnej časti prípadov neumožňuje šoférovanie. Niektoré postihnutia je možno riešiť vozidlom individuálne prispôsobeným a nie je to lacná záležitosť, ale po väčšinou človek bez rúk, nôh, so zlou pohyblivosťou, hluchý slepý či mentálne postihnutý, nedokáže šoférovať. Takže, ak niekto vyžaduje (ods. f) aby ZŤPák bol vodičom motorového vozidla, je to značne pomýlené. Na vydávanie vodičských oprávnení, ako bolo spomenuté, platia osobitné pravidlá a tam sa predsa ku vodičskému preukazu nedostane ten čo fyzicky nedokáže viesť vozidlo.

Ak sa za oprávnenú osobu považuje zákonný zástupca, či človek žijúci v spoločnej domácnosti s ZŤP občanom, je to prinajmenšom čudné. Zdravotnú opateru postihnutých môžu vykonávať a je to čoraz častejší prípad aj externí pracovníci, opatrovatelia a tí robia denný servis. Ono vyvážať pacienta na dialýzy, kontrolné vyšetrenia, rehabilitácie a iné účely, dvíhať, prekladať, prevážovať, starať sa o hygienu a tak ďalej, na ktoré mu bolo zdravotnou a sociálnou ustanovizňou vydané povolenie na parkovanie, nie je spravidla fyzicky vykonateľné zákonným zástupcom oprávnenej osoby, príbuzným, ktorý dokonca musí žiť v spoločnej domácnosti s oprávnenou osobou, pričom trvalý pobyt blízkej osoby je zhodný s trvalým pobytom oprávnenej osoby.

Opatrovateľka (mimo rodinného príslušníka) nie je spravidla príbuzná, ale fundovaná odborná profesionálna zdravotná a sociálna pracovníčka, ak si to miera postihnutia vyžaduje.

Opatrovateľstvo má rozličnú formu a ťažké prípady si vyžadujú asistenciu priradenú rodinnému príslušníkovi, alebo pri potrebe zložitosti, to realizuje odborný profesionálny asistenčný personál. V každom prípade ide o zhodný prípad z hľadiska parkovacích nárokov. Posudzuje sa potreba pre pacienta, ten potrebuje manipulačný priestor, potrebu mať priestor k dispozícii nie podľa obsluhujúcej osoby.

Je potrebné definovať aj pohyb vozidla, na ktorý sa vzťahuje parkovací preukaz. Výber liekov nemusí prebiehať s pacientom na vedľajšom sedadle, nákup jedla či spotrebného tovaru. Prebehne takéto parkovanie s preukazom na prednom skle? Bude to námet pre šikanu zo strany verejnosti ak neuvidí invalida?

A k tomu môžeme priradiť ešte problematiku dopravy pacienta v bytovom dome, ktorá je takmer úplne na pokraji záujmu.

b) oprávnená osoba je držiteľom parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím,¹¹⁾

c) vyhradené parkovacie miesto sa vzťahuje na trvalý pobyt oprávnenej osoby, ktorá nemá inú možnosť parkovania (napríklad garáž v mieste trvalého pobytu, odstavná plocha na pozemku vo vlastníctve oprávnenej osoby a pod.),

d) vyhradené parkovacie miesto sa vzťahuje na konkrétne určené motorové vozidlo kategórie M1,¹²⁾

e) oprávnená osoba alebo jej blízka osoba je vlastníkom alebo držiteľom motorového vozidla,

- ⁹⁾ § 30 zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov.
- ¹⁰⁾ § 58 ods. 2 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie.
- ¹¹⁾ § 17 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- ¹²⁾ Čl. 4 ods. 1 písm. a) bod i) Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/858 z 30. mája 2018 o schvaľovaní motorových vozidiel a ich prípojných vozidiel, ako aj systémov, komponentov a samostatných technických jednotiek určených pre takéto vozidlá a o dohľade nad trhom s nimi, ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 715/2007 a (ES) č. 595/2009 a zrušuje smernica 2007/46/ES.

f) oprávnená osoba alebo jej blízka osoba musí byť držiteľom platného vodičského preukazu príslušným vodičským oprávnením.

(3) Pre účely stanovenia podmienok podľa odseku 2 písm. e) a f) sa blízkou osobou rozumie zákonný zástupca oprávnenej osoby, ktorý žije s oprávnenou osobou v spoločnej domácnosti, pričom trvalý pobyt blízkej osoby je zhodný s trvalým pobytom oprávnenej osoby.

(4) Doba vyhradenia parkovacieho miesta podľa odseku 2 nemôže presiahnuť päť rokov. Ak sú podmienky pre vyhradenie parkovacieho miesta splnené, možno dobu vyhradenia opakovane predĺžiť, najviac však vždy o dobu podľa prvej vety.

(5) Náklady spojené s vyhradením parkovacieho miesta podľa odsekov 1 a 2 znáša správca. Ustanovenie § 4 ods. 4 poslednej vety sa použije obdobne.

(6) Na vydanie súhlasu s vyhradením parkovacieho miesta podľa odseku 2 nie je právny nárok. V prípade vydania nesúhlasu správca uvedie stručné odôvodnenie nesúhlasu. V odôvodnených prípadoch správca môže navrhnúť zrušenie vyhradeného parkovacieho miesta aj pred uplynutím doby príslušného povolenia.

(7) Ak oprávnená osoba prestane spĺňať podmienky na vyhradenie parkovacieho miesta podľa odseku 2 alebo zanikne dôvod na vyhradenie parkovacieho miesta (ďalej len „rozhodná udalosť“), oprávnená osoba alebo jej blízka osoba (odsek 3) sú povinní o tejto skutočnosti bez zbytočného odkladu upovedomiť správcu. Ak dôjde k porušeniu povinnosti podľa predchádzajúcej vety, pričom splneniu povinnosti nebránili vážne dôvody, uplynutím 60 dní odo dňa, kedy nastala rozhodná udalosť, sa na vyhradené parkovacie miesto pre osobu s ťažkým zdravotným postihnutím hľadí ako na všeobecne vyhradené parkovacie miesto podľa § 4 ods. 3, ktoré nie je určené pre osobu s ťažkým zdravotným postihnutím; ustanovenie § 4 ods. 6 sa použije primerane.

[Príklad z Prahy: Zvláštní užívání komunikace – vyhrazené parkovací stání pro držitele průkazu ZTP – II. stupeň, ZTP/P – III. stupeň \(osoba se sníženou schopností pohybu a orientace\).](#)

Vysvetlenie ZTP/P je ekvivalent ZŤP S (osoba ťzp so sprievodcom)

Ďalší zdroj: <https://cuchran.blog.sme.sk/c/501089/vzn-o-parkovani-a-exekucia-v-kosiciach.html>

Na podklade horeuvedeného nemôžeme súhlasiť s celým znením § 5 a rozhodne proti nemu protestujeme.

§ 6

Zákaz umiestňovania niektorých vecí na miestnej ceste

(1) Na miestnej ceste nemožno bez predchádzajúceho povolenia príslušného správneho orgánu umiestňovať veci, ktoré bránia alebo sťažujú všeobecné užívanie miestnej cesty (ďalej len